

Rett til realkompetansevurdering

De som har rett til opplæring for voksne, har rett til å få realkompetansen sin vurdert og dokumentert.

REGELVERK | SIST ENDRET: 01.08.2024

Opplæringen til den voksne skal bygge på kompetansen deltakeren har. Dette står i opplæringsloven § 18-1. De som har rett til opplæring for voksne, har rett til å få realkompetansen sin vurdert og dokumentert. Det står i opplæringsloven § 18-8. Retten til realkompetansevurdering gjelder både i den forberedende opplæringen og i den videregående opplæringen for voksne. Realkompetansevurderingen skal avgjøre hvilken kompetanse den voksne har, og hvilket opplæringstilbud den voksne skal få.

De som ikke har rett til opplæring for voksne, har rett til å få realkompetansen vurdert og dokumentert dersom kommunen eller NAV anbefaler det. Det står i opplæringsloven § 18-8.

Kommunen eller fylkeskommunen er ansvarlig

Kommunen har ansvaret for å oppfylle retten til realkompetansevurdering i forberedende opplæring for voksne. Fylkeskommunen har ansvaret for å oppfylle retten til realkompetansevurdering i videregående opplæring for voksne. Dette står i opplæringsloven §§ 28-1 og 28-2.

Likeverdige, ikke lik kompetanse

Når man har søkt om inntak til videregående opplæring for voksne skal realkompetansen vurderes. Realkompetansen er både den formelle, uformelle og ikke-formelle kompetansen den voksne har. Søkeren kan få godkjent hele eller deler av fag eller moduler, eller skoleår. Resultatet av realkompetansevurderingen skal gå frem av vedtaket om inntak. Det står i opplæringsforskriften § 13-5.

Det skal ikke brukes tradisjonelle prøveordninger. Det avgjørende er om realkompetansen er likeverdig med kompetansen man får gjennom grunnopplæringen, det vil si kompetansemålene i læreplaner i fag eller

moduler. Likeverdig er ikke det samme som lik. Kommunen og fylkeskommunen har ansvaret for at realkompetansevurderingen blir gjennomført på forsvarlig grunnlag og så snart som mulig. De kan velge å gjennomføre vurderingen på andre språk enn norsk og samisk. Det står i opplæringsforskriften § 15-5.

Godkjent eller ikke godkjent

Uttrykkene "godkjent" eller "ikke godkjent" brukes i realkompetansevurderingen, enten det gjelder hele faget eller modulen eller deler av faget eller modulen. Godkjent realkompetanse vil ved opplæring i bedrift regnes som tilfredsstillende eller god kompetanse. Ellers vil godkjent realkompetanse regnes som karakteren 2 eller bedre. Det står i opplæringsforskriften § 15-3.

Godkjent realkompetanse er en sluttvurdering, med unntak av på videregående trinn 3 i yrkesfaglige studieprogram. Det står i opplæringsforskriften §§ 15-10 og 15-13. Det innebærer at godkjent realkompetanse kan føres på vitnemål eller kompetansebevis etter §§ 15-26, 15-27 og 15-29. Det er også mulig å klage på gjennomføring av vurderingen etter § 16-5.

[Les mer om fasene i vurderingen](#)